

1201 **Ropucha zielona**

Pseudepidalea viridis (Laurenti, 1768) [*Bufo viridis*]

Fot. 1. Ropucha zielona *Pseudepidalea viridis* (*Bufo viridis*) (© K. Klimaszewski).

I. INFORMACJA O GATUNKU

1. Przynależność systematyczna

Rząd: płazy bezogonowe ANURA

Rodzina: ropuchowate BUFONIDAE

2. Status prawny i zagrożenie gatunku

Prawo międzynarodowe

Dyrektywa Siedliskowa – Załącznik IV

Konwencja Berneńska – Załącznik II

Prawo krajowe

Ochrona gatunkowa – ochrona ścisła

Kategoria zagrożenia IUCN

Czerwona lista IUCN – LC

3. Opis gatunku

Długość ciała osobników dorosłych wynosi ok. 5–9 cm. Skóra nie jest bardzo chropowata, brodawki są nieliczne. Na grzbiecie występują zielone plamy różnej wielkości i różnego kształtu na jasnym tle (w okresie godowym białym u samic, a szarozielonkawym u samców) (Fot. 1, 2). Plamy mogą niekiedy (np. po opuszczeniu kryjówek zimowych) słabo odcinać się od tła, jednak po uważnym przyjrzeniu się są rozpoznawalne. Ta cecha ubarwienia to jest bardzo charakterystyczna dla ropuchy zielonej *Pseudepidalea viridis* (*Bufo viridis*) i nie występuje u innych płazów w Polsce. Pomiędzy plamami występują jaskrawo czerwone kropki, szczególnie na bokach ciała; strona brzuszna jest jasna. Samce mają pojedynczy, dość duży worek rezonatorowy i w okresie godowym odzywają się bardzo przyjemnym trelem, nieco podobnym do trelu ptaków (przyrównywane do kanarka). Należy jednak uważać, aby nie pomylić go z głosem wydawanym przez turkucia podjadka (ropuchy wydają głos nieco modulowany i w niezbyt długich seriach, natomiast turkucie wydają głos bardzo jednostajny, trwający dość długo).

Skrzek składany jest głównie w nocy w postaci dwóch galaretowatych sznurów jednokowej długości, w których jaja ułożone są w regularnych rzędach (Fot. 3). Sznury skrzeku ropuchy zielonej i ropuchy paskówki są bardzo podobne, jednak odróżniają się od o wiele dłuższych sznurów jaj ropuchy szarej, której jaja ułożone są w 2–4 rzędach. Jedna samica może złożyć 5–12 tysięcy jaj. Kijanki ropuchy zielonej kształtem ciała przypominają kijanki innych ropuch, ale są 1,5–2 razy większe (w fazie maksymalnego wzrostu osiągają ok. 4,5 cm długości). Ich barwa jest ciemna, nieco jaśniejsza po stronie brzusznej, na płetwie ogonowej widoczne są liczne zgrupowania czarnych komórek barwni-

Fot. 2. Ropucha zielona – samica (© M. Ogielska).

Fot. 3, 4. Skrzek i kijanka ropuchy zielonej (© T. Majtyka).

kowych (melanoforów) (Fot. 4). W późniejszych stadiach rozwoju są o wiele jaśniejsze, od ciemnozielonego do piaskowego z plamistościami, podczas gdy kijanki pozostałych gatunków ropuch (paskówki i szarej) są czarne i nie mają wzorów barwnych.

Najistotniejsze cechy morfologiczne i behawioralne ropuchy zielonej i pozostałych ropuch, ułatwiające ich oznaczenie, przedstawiono w opracowaniu dla ropuchy paskówki (s. 368, Tab. 1).

4. Biologia gatunku

Cykl życiowy ropuchy zielonej składa się z 3 etapów: odrętwienia zimowego, pory godowej i okresu aktywnego. Odrętwienie zimowe (hibernacja) trwa około 6 miesięcy (prze-

Fot. 5. Godujący samiec ropuchy zielonej (© M. Ogielska).

ciętnie od października do kwietnia). Odbywa się ono z reguły na lądzie pod różnego rodzaju przedmiotami, w rozpadlinach, norach, szczelinach itp. Bardzo często zimuje w rozmaitych pomieszczeniach gospodarczych, piwnicach, pod schodami itp.

Okres aktywny rozpoczyna się po zakończeniu pory godowej i trwa do rozpoczęcia hibernacji (średnio od końca maja do końca września). Ropucha ta prowadzi wybitnie lądowy tryb życia. Spotyka się ją podczas słonecznej i ciepłej pogody, nawet w znacznym oddaleniu od wody, gdzie poluje na bezkręgowce lub wygrzewa się w słońcu. Czasem jednak, szczególnie osobniki młodociane, spotyka się nad różnymi niewielkimi zbiornikami wodnymi.

Pora godowa jest rozciągnięta w czasie i obejmuje około 3 miesiące. Rozpoczyna się na początku kwietnia i trwa przez cały kwiecień, maj, a często rozciąga się również na czerwiec (wraz ze wzrostem temperatury i opadami deszczu) lub sporadycznie na lipiec. Jako pierwsze w zbiorniku pojawiają się samce, które po obudzeniu się rozpoczynają wędrówkę do zbiorników wodnych. Po osiągnięciu celu, jeśli panuje odpowiednia temperatura (powietrza powyżej 10°C, wody powyżej 15°C), rozpoczynają nawoływanie. Samce ropuch zielonych zajmują stanowiska na płyciźnie wzdłuż brzegów zbiornika i przybierają charakterystyczną pozycję pyskiem w stronę lądu (Fot. 5). Zwabione trelam samice wędrują w stronę zbiornika przez cały okres trwania godów. Składanie jaj odbywa się w nocy i ulega przerwaniu jeżeli następuje ochłodzenie. Istotnym czynnikiem sprzyjającym godom są opady deszczu, które występują w czasie ciepłych dni. Po złożeniu jaj samice opuszczają zbiornik, a samce pozostają w nim i nadal nawołują, niekiedy nawet do początków sierpnia. Rozwój jaj i kijanek zależy od temperatury wody i zwykle trwa 50–60 dni. Ponieważ pora godowa jest rozciągnięta, w jednym zbiorniku obserwuje się zazwyczaj kijanki w różnych stadiach rozwoju. Kijanki odżywiają się detrytusem (szczątkami roślinnymi i zwierzęcymi). Metamorfoza odbywa się w lipcu i na początku sierpnia, a przeobrażone młode osobniki opuszczają zbiornik wodny i żerują na lądzie.

5. Wymagania siedliskowe

Ropucha zielona wykorzystuje zbiorniki wodne niemal wyłącznie w celach rozrodczych. Są to zbiorniki o różnej powierzchni, od niewielkich kałuż i zalanych obniżen terenu do dość dużych, o czystej wodzie. Bardzo istotne jest występowanie przybrzeżnych płycizn, w których goduje i składa jaja. Toleruje też wody słonawe, zalewane przez wodę morską (pobrzeże Bałtyku). Najlepszymi siedliskami są rozlewiska w żwirowniach, piaskowniach, na terenach ruderalnych, najczęściej niemal pozbawione roślinności (Fot. 6). Dobrze znosi środowiska i zbiorniki antropogeniczne, w tym betonowe sadzawki.

Istotnym czynnikiem wpływającym na stabilność i żywotność populacji ropuchy zielonej jest liczba odpowiednich zbiorników wodnych na danym terenie. Ropuchy zielone nie są przywiązane do miejsc rozrodu i mają dość duże zdolność migracyjne. Potrafią wędrować na odległość kilku kilometrów. W ten sposób mogą wykorzystywać najlepsze dla siebie siedliska. Populacja ropuchy zielonej może utrzymać się na danym terenie, jeżeli utrata niestabilnych zbiorników jest rekompensowana tworzeniem się nowych, często efemerycznych zbiorników.

Fot. 6. Siedlisko ropuchy zielonej (© M. Ogielska).

Ropucha zielona większość życia spędza na lądzie (życie aktywne i hibernacja). Zamieszkuje łąki, pola, nieużytki o glebach suchych, piaszczystych, lekkich. Spotyka się ją także w pobliżu zabudowań, zarówno w miastach, jak i na wsiach. Poluje na otwartych terenach, a obecność zadrzewień i zabudowań w okolicy zbiornika wzbogaca bazę pokarmową i zapewnia odpowiednie kryjówki.

6. Rozmieszczenie gatunku

Ropucha zielona występuje na terenie całej Polski, zarówno na niżu, jak i w górach. Jej rozmieszczenie jest raczej równomierne na terenie całej Polski, chociaż dokładne informacje na ten temat nadal są niekompletne.

II. METODYKA

1. Koncepcja monitoringu gatunku

Przedstawioną poniżej koncepcję monitoringu ropuchy zielonej opracowano na podstawie doświadczeń zebranych w trakcie monitoringu traszki grzebieniastej oraz prac prowadzonych w 2010 r. w ramach zadania *Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 – faza trzecia*, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Jest ona zgodna z ogólną koncepcją metodyki monitoringu płazów, opisaną w rozdziale „Uwagi

ogólne do monitoringu płazów”. Badania monitoringowe prowadzone są na wybranych powierzchniach, z uwzględnieniem terminów zgodnych z biologią danego gatunku oraz indywidualnie dobranych charakterystyk stanu siedliska. Badania monitoringowe ropuchy zielonej można prowadzić jednocześnie z monitoringiem ropuchy paskówki, żab zielonych, rzekotek, kumaków – z uwagi na podobne terminy odbywania godów (badania nasłuchowe głosów godowych, szczególnie w nocy). Wcześniej gatunek ten nie był obiektem monitoringu w Polsce. Zaproponowana metodyka może w przyszłości ulec modyfikacji w oparciu o doświadczenia z kolejnych etapów prac monitoringowych i wyniki niezależnie prowadzonych badań nad tym gatunkiem.

2. Wskaźniki i ocena stanu ochrony gatunku

Wskaźniki stanu populacji

Nie proponuje się wskaźników stanu populacji na poziomie stanowisk gatunku, ale należy notować liczbę słyszanych głosów, obserwowanych osobników dorosłych, kijanek, sznurów skrzeku i osobników młodocianych.

Ocena stanu populacji

Na poziomie stanowiska nie ocenia się stanu populacji gatunku. Stan populacji będzie się oceniać na poziomie regionu biogeograficznego, w oparciu o zmiany udziału zbiorników będących miejscem rozrodu ropuchy zielonej w stosunku do wszystkich badanych zbiorników.

Wskaźniki stanu siedliska

Na poziomie stanowisk będzie się określać dla ropuchy zielonej tzw. zbiorczy wskaźnik jakości siedliska, na który składają się wybrane składowe charakterystyki zbiornika i jego otoczenia, które odzwierciedlają preferencje siedliskowe tego gatunku.

Tab. 1. Charakterystyki składowe jakości siedliska ropuchy zielonej

Charakterystyka	Miara	Sposób pomiaru/określenia
Region geograficzny	A, B lub C	Wybór jednej z trzech kategorii: A – niżowa Polska, B – Beskidy i Bieszczady, C – Tatry, Sudety i wyższe partie Beskidów (>500 m n.p.m.)
Podłoże zbiornika w strefie brzegowej	Składowa opisowa	Określić rodzaj podłoża (kategorie wyróżnione w Tab. 2) w strefie brzegowej badanego zbiornika
Udział płycizn	%	Oszacować udział płycizn (miejsc do 30 cm głębokości) w ogólnej powierzchni lub całkowitej długości linii brzegowej zbiornika
Środowisko w otoczeniu zbiornika	%	Oszacować udział powierzchniowy różnych kategorii pokrycia terenu (por. Tab. 2) wokół zbiornika, w promieniu do 100 m

Poszczególne składowe zbiorczego wskaźnika siedlisk waloryzuje się w dwu- lub trzy-stopniowej skali punktowej.

Tab. 2. Waloryzacja charakterystyk składowych jakości siedliska ropuchy zielonej

Charakterystyka	Liczba punktów		
	0	0,5	1
Region geograficzny	B, C	–	A
Podłoże zbiornika w strefie brzegowej	Torf	–	Piasek, ziemia, żwir, glina, osady organiczne
Udział płycizn	<30%	30–50%	>50%
Środowisko w otoczeniu zbiornika	Torfowisko, las liściasty, las mieszany, park, zakrzewienia	Las iglasty, zagajnik, zabudowa miejska, zabudowa przemysłowa	Pole uprawne, łąka, zabudowa wiejska

Ocena stanu siedliska

Suma punktów za charakterystyki składowe stanowi wartość zbiorczego wskaźnika jakości siedlisk ropuchy zielonej. Przyjęto następującą waloryzację tego wskaźnika:

$\geq 3,0$ pkt = FV (stan właściwy)

2,5 pkt = U1 (stan niezadowolający)

$\leq 2,0$ pkt = U2 (stan zły)

Ocena zbiorczego wskaźnika jakości siedlisk jest równoznaczna z oceną stanu siedliska.

Perspektywy zachowania

Ocena perspektyw zachowania gatunku to prognoza stanu populacji gatunku i stanu jego siedliska w perspektywie 10–15 lat, z uwzględnieniem wszelkich aktualnych oddziaływań i przewidywanych zagrożeń (np. zmiany użytkowania terenu, na którym znajduje się stanowisko), które mogą wpłynąć na przyszły stan populacji i siedliska na badanym stanowisku. Ponieważ nie ocenia się stanu populacji na stanowisku, należy wziąć pod uwagę tylko siedlisko, a więc szanse utrzymania się zbiornika, możliwość pogorszenia się warunków siedliskowych w zbiorniku i jego otoczeniu, obecność innych zbiorników w pobliżu (w zasięgu, na jaki może się gatunek przemieszczać), do których gatunek może się przenieść. Perspektywy oceniamy jako dobre (FV), gdy mamy podstawy przypuszczać, że aktualny stan ochrony gatunku oceniony na FV utrzyma się w perspektywie 10–15 lat, albo gdy aktualnie niezadowolający (U1) stan ochrony ulegnie poprawie. Perspektywy oceniamy jako niezadowolające (U1), gdy przewidujemy, że aktualny dobry stan gatunku się pogorszy, albo że aktualny stan niezadowolający się utrzyma na skutek stwierdzanych negatywnych oddziaływań lub istniejących planów przedsięwzięć, których realizacja może negatywnie wpłynąć na populację lub siedlisko. Natomiast jeżeli przewidujemy, że aktualnie niezadowolający (U1) stan będzie się nadal pogarszał, aktualny zły (U2) stan się utrzyma lub aktualny dobry stan ulegnie drastycznemu pogorszeniu, to perspektywy zachowania oceniamy jako złe (U2).

Ocena ogólna

Stan ochrony gatunku na stanowisku należy określać w oparciu o dwie oceny: stanu siedliska i perspektyw zachowania gatunku na stanowisku. Decyduje niższa z tych dwóch ocen.

3. Opis badań monitoringowych

Wybór powierzchni monitoringowych i ich sugerowana wielkość

Kwestia wyboru powierzchni monitoringowych jest szerzej omówiona w rozdziale „Uwagi ogólne do monitoringu płazów”, gdzie przedstawiona jest również mapa z zaznaczeniem proponowanych lokalizacji powierzchni dla monitoringu płazów.

Sposób wykonywania badań

Określanie charakterystyk populacyjnych

Najprostszą i najbardziej wiarygodną metodą stwierdzenia ropuchy zielonej w zbiorniku jest liczenie głosów godowych podczas ciepłych wieczorów i nocy, a szczególnie po ciepłych deszczach, gdy samce są najbardziej aktywne wokalnie. Metoda polega na powolnym obchodzeniu zbiornika i liczeniu odzywających się samców. Dodatkowo można oświetlać płycizny przybrzeżne latarką i liczyć nawołujące samce. Dobrą dodatkową metodą jest powolna nocna jazda samochodem po przylegających do zbiorników i rozlewisk drogach, na których często żerują samice idące lub wracające z godowiska. Optymalnym terminem monitorowania jest maj i czerwiec. To, czy w danym zbiorniku odbywa się rozród można stwierdzić po obecności kijanek w toni wodnej lub osobników świeżo przeobrażonych (o długości ciała około 1 cm) w pobliżu zbiornika. Świeżo przeobrażonych osobników można spodziewać się na przełomie lipca i sierpnia.

Określanie charakterystyk składowych jakości siedliska

Region geograficzny. Umieszcawia się stanowisko w jednym z trzech regionów geograficznych: A – tereny nizinne Polski; B – Beskidy, Bieszczady, Góry Świętokrzyskie; C – Tatry, Sudety, wyższe partie Beskidów (>500 m n.p.m.). W przypadkach wątpliwych wykorzystujemy GPS, dokładne mapy topograficzne lub mapy ortofoto z nakładki systemowej Windows Google Earth (darmowe narzędzie kartograficzne, wymaga zainstalowania).

Podłoże zbiornika w strefie brzegowej. Oceniamy dominujący substrat tworzący podłoże zbiornika w strefie brzegowej, a następnie dopasowujemy go do jednej z kategorii, spośród wymienionych w Tab. 2. Substrat możemy oceniać zarówno wzrokowo, jak i poprzez zaczerpnięcie go dłonią i ocenie jego podstawowych cech fizycznych (konsystencja, struktura/grubość budujących go składników itp.).

Udział płycizn. W terenie należy określić, jaką część ogólnej powierzchni zbiornika lub długości linii brzegowej (w przypadku dużych zbiorników) stanowią płycizny. Płycizny definiujemy na potrzeby niniejszego monitoringu jako miejsca, gdzie głębokość wody wynosi maksymalnie 30 cm. Obserwujemy ukształtowanie dna zbiornika przy brzegu – czy dno schodzi łagodnie w głąb zbiornika, czy gwałtownie opada przy brzegu. Można też zastosować jakąś sztywną miarkę do pomiaru głębokości lub zanurzać jakikolwiek dostępny, długi przedmiot (np. patyk) i poziom jego zanurzenia mierzyć później taśmą mierniczą. Aby oszacować powierzchnię, jaką płycizny zajmują w zbiorniku robimy szkic do późniejszej analizy. Można tu skorzystać z uproszczonego schematu obliczania powierzchni zastosowanej przy określeniu stopnia zarośnięcia lustra wody przez roślinność (por. Ogólne założenia monitoringu płazów). Ponieważ przy głębokości 30 cm można

z reguły wejść do wody w kaloszach, możemy też spróbować oszacować, jak daleko jesteśmy w stanie odejść od brzegu, co może nam pomóc w późniejszych szacunkach. Pomocna może okazać się również obserwacja roślin wynurzonych (takich jak np.: trzcina pospolita *Phragmites australis*, tatarak zwyczajny *Acorus calamus*, pałka szerokolistna *Typha latifolia* i wąskolistna *Typha angustifolia*), które też przystosowane są do wzrostu przy niedużych głębokościach wody oraz aktualne zdjęcia lotnicze z widoczną strefą tych roślin. Można też zrobić szkic zbiornika i zaznaczyć, w których miejscach ropuchy godują (to będą właśnie płycizny). Tę czynność można wykonać w dzień, pamiętając, gdzie w nocy obserwowaliśmy ropuchy.

Większy udział płycizn stwarza lepsze warunki do rozwoju form larwalnych.

Środowisko w otoczeniu zbiornika. Składowa ta charakteryzuje siedliska w najbliższym sąsiedztwie zbiornika (do 100 m od jego brzegów). Należy wziąć pod uwagę kategorie użytkowania terenu wyróżnione w Tab. 2. Ich udział powierzchniowy na obszarze leżącym w promieniu do 100 m od brzegów zbiornika można określić w oparciu o dokładne (skala 1:10 000) i aktualne mapy topograficznych i zdjęcia satelitarne (mapy ortofoto) oraz narzędzia kartograficzne dostępne na www.geoportal.gov.pl lub bezpośrednio w terenie przy pomocy GPS

Uwaga: Jeśli w otoczeniu zbiornika są wyłącznie siedliska z pierwszej, drugiej lub trzeciej grupy, to wskaźnik przyjmuje odpowiednio wartość 1; 0,5 lub 0 pkt. Jeśli natomiast w otoczeniu zbiornika są siedliska mieszane, tzn. siedliska z dwu lub wszystkich grup, to wskaźnik dostaje wartość punktową przypisaną grupie, której siedliska przeważają. Jeśli wystąpi równowaga pomiędzy środowiskami z dwóch grup to wyciągamy średnią z obu wartości. Równowaga pomiędzy trzema grupami zasadniczo nie powinna się zdarzyć.

Termin i częstotliwość badań

Najlepszym okresem do prowadzenia monitoringu ropuchy zielonej jest okres od maja do czerwca, czyli podczas godów. W przypadku wystąpienia po sobie kilku ciepłych dni, które spowodują nagrzanie wody w zbiornikach, można kontrolę przeprowadzić wcześniej, tj. w kwietniu. Kontrolę należy przeprowadzić 2–3 razy w ciągu sezonu podczas odpowiedniej pogody. Zaleca się prowadzenie monitoringu co 3 lata, ale nie rzadziej niż co 6 lat.

Sprzęt i materiały do badań

Lista sprzętu podana jest w rozdziale „Uwagi ogólne do monitoringu płazów”.

4. Przykład wypełnionej karty obserwacji gatunku na stanowisku

Karta obserwacji gatunku na stanowisku	
Kod i nazwa gatunku	Kod gatunku wg Dyrektywy Siedliskowej; nazwa polska, łacińska, autor wg aktualnie obowiązującej nomenklatury 1201 ropucha zielona <i>Pseudepidalea viridis</i> (Laurenti, 1768)
Nazwa stanowiska	Nazwa stanowiska monitorowanego

Typ stanowiska	Wpisać: badawcze lub referencyjne Badawcze
Obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Natura 2000, rezerваты przyrody, parki narodowe i krajobrazowe, użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne itd. Kampinoski Park Narodowy oraz obszar Natura 2000 „Puszcza Kampinowska”.
Współrzędne geograficzne	Podać współrzędne geograficzne stanowiska (GPS) N XX°XX'XX.X''; E XX°XX'XX.X''
Wysokość n.p.m.	Podać wysokość n.p.m. stanowiska lub zakres od... do... 68–106 m n.p.m.
Powierzchnia stanowiska	Podać powierzchnię stanowiska (m ² , a, ha) 12 000 m ²
Opis stanowiska	Opis ułatwiający identyfikację stanowiska. Należy opisać lokalizację i charakter terenu oraz jak dotrzeć na stanowisko. Zaznaczyć, dla jakiej części stanowiska podano współrzędne geograficzne. Zbiornik to jezioro położone na wschód od miejscowości..... Dotrzeć do niego można jadąc drogą wojewódzką nr. od..... W miejscowości..... należy skręcić w prawo w ul..... Następnie dojeżdżamy do końca zabudowań po lewej stronie. Skręcamy w lewo wzdłuż ogrodzenia ostatnich zabudowań, dochodzimy do ścieżki leśnej, która bezpośrednio doprowadzi nas do Jeziora..... Możliwy jest również dojazd od drogi wojewódzkiej nr... (..... –.....), droga ta jest zabezpieczona szlabanem. Współrzędne określone zostały na wschodnim brzegu zbiornika. Najbliższy zbiornik znajduje się w odległości 1350 m i jest to staw śródpolny.
Charakterystyka siedliska gatunku na stanowisku	Uwzględnić ogólny charakter siedliska (zbiornika i otoczenia); szczególną uwagę zwrócić na obecność pływca w zbiorniku oraz na charakter roślinności w zbiorniku i jego otoczeniu Stanowisko obejmuje płytki zbiornik wodny, o głębokości nieprzekraczającej 1 m. W bezpośrednim otoczeniu zbiornika występuje las mieszany o słabo rozwiniętym podszycie, miejscami bardzo prześwietlony. Od zachodu i południa przy brzegu występuje kilkunastometrowej szerokości otwarta przestrzeń porośnięta trawą i krzewami. Gleba wokół zbiornika jest słaba, piaszkowa. Połowa linii brzegowej jest zarośnięta przez trzcinę i pałkę wodną. Większość lustra wody nie jest zacieniona przez drzewa. W odległości 300 m znajdują się domy mieszkalne.
Informacje o gatunku na stanowisku	Syntetyczne informacje o występowaniu gatunku na stanowisku, dotychczasowe badania i inne istotne fakty; wyniki badań z lat poprzednich Stanowisko znane od 2007 r. Podczas badań prowadzonych w 2009 r. nie odnotowano obecności tego gatunku. W trakcie kontroli wiosennej został stwierdzony 1 godzący samiec ropuchy zielonej. Podczas kontroli letniej odłowiona została larwa ropuchy zielonej.
Czy monitoring w kolejnych latach jest wymagany?	Wpisać tak/nie, w przypadku „nie” uzasadnić dlaczego proponuje się rezygnację ze stanowiska Tak
Obserwator	Imię i nazwisko wykonawcy monitoringu na stanowisku Jan Kowalski
Daty obserwacji	Daty wszystkich obserwacji Kontrola dzienna: 24.04.2010; 23.06.2010 Kontrola nocna: 21.05.2010

Stan ochrony gatunku na stanowisku				
Parametr	Charakterystyki	Wartość lub opis oraz komentarz	Ocena	
			Liczba punktów	Ocena
Populacja	Osobniki dorosłe	Liczba (maksymalna wartość z kilku kontroli), ew. sama obecność są/nie ma; w komentarzu podać wyniki wszystkich kontroli (oddzielnie osobniki widziane i słyszane głosy) Są I kontrola: nie ma II kontrola: pojedyncze głosy III kontrola: nie ma	–	XX

	Osobniki młodociane	Liczba (maksymalna wartość z kilku kontroli), ew. sama obecność sq/nie ma; w komentarzu podać wyniki wszystkich kontroli Nie obserwowano		
	Larwy	Sq/nie ma Sq		
	Jaja	Liczba kłębow/sznurów skręku podczas jednej kontroli, gdy brak już osobników godujących lub sama obecność: sq/nie ma Sq Kilka sznurów		
Siedlisko	Region geograficzny	Wartość: A, B lub C A	1	U2
	Podłoże zbiornika w strefie brzegowej	Składowa opisowa Osady organiczne	0	
	Udział płycizn	% 60%	1	
	Środowisko w otoczeniu zbiornika	% Las mieszany 100%	0	
Perspektywy zachowania		Krótką prognoza stanu populacji i siedliska gatunku na stanowisku w perspektywie 10-15 lat w nawiązaniu do ich aktualnego stanu i obserwowanych trendów zmian, z uwzględnieniem wszelkich działań i planów, których skutki mogą wpłynąć na gatunek i jego siedlisko W trakcie badań zaobserwowano następujące zagrożenia: odpady komunalne wyrzucane przez okolicznych mieszkańców oraz rozjeżdżanie brzegów zbiornika najprawdopodobniej przez quady.	U2	
Ocena ogólna			U2	

Lista najważniejszych aktualnych i przewidywanych oddziaływań (zagrożeń) na gatunek i jego siedlisko na badanym stanowisku (w tym aktualny sposób użytkowania, planowane inwestycje, planowane zmiany w zarządzaniu i użytkowaniu); kodowanie oddziaływań/zagrożeń zgodne z Załącznikiem E do Standardowego Formularza Danych dla obszarów Natura 2000; wpływ oddziaływania: „+” – pozytywny, „-” – negatywny, „0” – neutralny; intensywność oddziaływania: A – silna, B – umiarkowana, C – słaba.

Aktualne oddziaływania				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Syntetyczny opis
420	Odpady, ścieki	A	0	Do zbiornika wyrzucane są różnego rodzaju odpady i śmieci.
623	Pojazdy zmotoryzowane	B	–	Brzegi zbiornika i płycizny są mechanicznie niszczone przez quady i motocykle.

Zagrożenia (przyszłe, przewidywane oddziaływania)				
Kod	Nazwa	Intensywność	Wpływ	Syntetyczny opis
420	Odpady, ścieki	A	0	Prawdopodobnie proceder będzie trwał.
623	Pojazdy zmotoryzowane	B	–	Dalsze niszczenie brzegów zbiornika

Inne informacje	
Inne wartości przyrodnicze	Inne obserwowane podczas prac monitoringowych gatunki zwierząt i roślin z załączników Dyrektywy Siedliskowej i Ptasiej; gatunki zagrożone i rzadkie (Czerwona księga), gatunki chronione (podać liczebność w skali: liczny, średnio liczny, rzadki) Obserwowana traszka zwyczajna <i>Lissotriton vulgaris</i> , średnio liczna
Gatunki obce i inwazyjne	Obserwowane gatunki obce i inwazyjne (podać liczebność w skali: nieliczny, średnio liczny, bardzo liczny) Brak
Inne uwagi	Wszelkie informacje pomocne przy interpretacji wyników, np. anomalie pogodowe, także uwagi co do metodyki Brak
Dokumentacja fotograficzna i kartograficzna	Załączniki do bazy danych (w wersji elektronicznej): Minimum 2 zdjęcia na stanowisko (gatunek, siedlisko). Mapa zbiornika w stosownej skali; szkic zbiornika i jego otoczenia.

5. Ochrona gatunku

Ropucha zielona w nie wydaje się być obecnie zagrożona w skali kraju. Jest gatunkiem, który dzięki dużej zdolności do migracji pojawiają się w danym terenie i zasiedla go na kilka sezonów, po czym może przenieść się w nowe miejsce. Charakteryzuje się dużymi fluktuacjami liczebności populacji na poszczególnych stanowiskach. Często można odnieść mylne wrażenie o zniknięciu gatunku z jakiegoś terenu, gdyż nie zaobserwowano godujących osobników we wcześniej wykorzystywanych zbiornikach. Gatunek preferuje wczesne stadia sukcesji w ekosystemie, co powoduje, że zarastające zbiorniki, w których obserwuje się proces eutrofizacji przestają być atrakcyjnym miejscem do rozmnażania. Utrzymywanie się gatunku jest więc zależne od dostępności zbiorników we wczesnych stadiach sukcesji lub zupełnie pozbawionych roślinności. Gatunek chroniony jest biernie – ustawowo – podlega ochronie całkowitej.

Nie proponuje się specjalnych działań ochronnych dla tego gatunku.

6. Literatura

- Juszczyk W. 1987. Płazy i gady krajowe. PWN, Warszawa.
- Profus P. 2003. Ropucha zielona *Bufo viridis* Laurenti, 1768. W: Głowaciński Z., Rafiński J. (red.). Atlas płazów i gadów Polski. Status – Rozmieszczenie – Ochrona. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa – Kraków, s. 51–53.
- Świerad J. 2003. Płazy i gady Tatr, Podhala, Doliny Dunajca oraz ich ochrona. Wyd. Nauk. AP, Kraków.

Opracowali: Krzysztof Klimaszewski i Maria Ogielska